

Espoon kaupunki
Kirjaamo
kirjaamo@espoo.fi

Leppävaara-seuran muistutus Postipuun koulu ja päiväkotiasemakaavan muutosehdotukseen, alue 110518

Tausta

Asemakaavan muutoksella on kaava-asiakirjojen mukaan kaksi keskeistä tavoitetta, toinen mahdollistaa Postipuun koulun ja päiväkodin laajennukset ja toisen tavoitteena on saattaa ajan tasalle viereisen Puustellinpuiston kaavamerkinnot.

Postipuun koulun laajennuksen tavoitteena on, että sen oppilasmäärä voi kasvaa nykyisestä 400:sta noin 700:aan. Vastaavasti tällä hetkellä 6-ryhmäinen päiväkotihalutaan kasvattaa 8-ryhmäiseksi. Laajentamissuunnitelmille oli kaavan valmisteluvaiheessa neljä vaihtoehtoa A-D. Näistä on edelleen mukana kaksi: vaihtoehdon C mukaan on mahdollista säästää osa vanhasta koulurakennuksesta ja D:ssä kaikki vanha puretaan uuden alta.

Lähtökohtaisesti on myös päätetty että koulun tarvitsemaa isompaa liikuntakenttää ei sijoiteta koulun pihaan. Sille on suunniteltu paikka parin korttelin päähän Mestarinkadun varteen, eli Kehä ykkösen Mestarintunnelin kansiosuuden päällä olevalle tyhjälle tontille. Tarpeeksi iso kenttä ei mahdu koulun viereen.

Kaavan toisena keskeisenä tavoitteena on päivittää koulun ja päiväkodin viereisessä sijaitsevan laajemman Puustellinpuiston vanhentuneita kaavamerkintöjä ja näin turvata puistossa olevien merkittävien luonto- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.

Tässä muistutuksessa Leppävaara-seura haluaa antaa tukea kaavaehdotuksessa esitettyihin ratkaisuihin, mutta esittää muutamia lisäyksiä ja tarkennuksia kaavaratkaisun parantamiseksi.

Koulun ja päiväkodin laajennus

Koulun ja päiväkodin laajennukset ovat erittäin tarpeellisia ja kiireellisiä, sillä molempien palvelujen tarjonta ei ole pysynyt viime vuosien nopean väestönkasvun perässä. Koulun laajentamisvaihtoehdoista priorisoimme ehdottomasti vaihtoehtoa C, jossa tarkoitus käyttää hyväksi osia vanhasta ja olemassa olevasta koulurakennuksesta. Pidämme tätä parempana siitä huolimatta, että koulun piha jää tässä vaihtoehdossa pienemmäksi.

Hyväkuntoisten ja käyttökelpoisten rakennusten purkaminen on myös selkeästi vastoin kaupungin strategiassaan hyväksymiä ilmastotavoitetta. Lisäksi alueella on tärkeää säilyttää arkkitehtuurin kerroksellisuutta ja vaalia myös nuorempia historiallisia arvoja.

Koulun kentän sijoittaminen Mestarinkadun varteen on mielestämme myös ainoa järkevä ratkaisu ja toivomme että tontin kaupungin käyttöön saamisessa edetään ripeästi, sillä kentän suunnitelmat ovat jo toteuttamista vaille valmiit.

Puustellinpuiston purolaakson suojeleminen

Leppävaara-seura pitää erittäin tärkeänä, että Puustellinpuiston arvokkaan purolaakson suojeleminen voidaan nyt vihdoin hoitaa kuntoon tässä asemakaavassa. Olemme jo pidemmän aikaa olleet huolissamme siitä, että puiston kaavamerkinnot eivät ole ajan tasalla.

Seura kiinnitti huomiota puiston kaavamerkintöjen tarkistustarpeeseen jo vuonna 2017, jolloin viereinen Puustellinkallion kaava oli vireillä. Vuotta myöhemmin annoimme myös tätä koskevia huomautuksia Puustellinpuistoon laaditusta puistosuunnitelmasta pyydetyissä kommentteissa. Tiedossamme ei ole saiko tällöin tehty puistosuunnitelma koskaan lainvoiman.

Haluamme painottaa, että Puustellinpuiston purolaakso on olennainen osa 900 vuotta asuttuna ollutta vanhaa Mäkkylänmäkeä, joka on viime vuosina kokenut historiansa suurimman muodonmuutoksen. Henkireiäksi jäänyt Puustellinpuisto purolaakson ja purolaakson on nyt entistäkin tärkeämpää suojella.

Kaavan pohjaksi tehdyn luontoselvityksen arvokohteita esittelevässä karttapiirroksessa todetaan, että alueen molemmat jalopuulehdot (ks. liite 1, karttakohteet 1 ja 3) täyttävät luonnonsuojelulain 64 §:n tarkoittamat jalopuumetsikön suojelun kriteerit. Uutta tietoa ainakin meille Leppävaara-seurassa oli nyt myös se, että alueet täyttävät Uudenmaan luonnonympäristöjen arvottamisessa käytetyt ns. LAKU-luontotyyppikriteerit. Tämä tarkoittaa, että alue on maakunnallisesti merkittävä.

Siksi esitämme vielä tutkittavaksi löytyykö edellytyksiä muodostaa näistä alueista (eli liitteen 1 ruudutettu alue) Leppävaaraan uusi luonnonsuojelualue. Nyt suojelutarve on merkitty kaavakartalle s1-merkinnällä (epähavainnollinen merkinta pistekatkoviivalla). Herää epäily onko tämä riittävä suojelemaan purolaaksoa urbaanin ympäristön rakentamispaineilta?

Arkeologisesti arvokkaat kohteet

Leppävaara-seura on aiemmin vuosina 2017 ja 2018 tuonut esiin huolensa siitä, että ns. Vanhaa Mäkkylää eli virkatalon 1600- ja 1700-lukujen päärakennuksen ja pihapiirin paikkaa ei löydy arkeologisesti arvokkaiden kohteiden luetteloista. Olemme aiemmin keskustelleet tästä myös Espoon kaupungin museon kanssa. Iloksemme museokin on nyt onneksi maininnut kohteen olemassaolosta omassa lausunnossaan kaavaluonnoksesta.

Vanhan Mäkkylän päärakennuksesta on maastossa vielä näkyvissä kivijalan raunio. Lisäksi panimme merkille, että luontoselvityksen tekijät olivat jopa löytäneet alueelta jäänteitä myös pihapiirin vanhasta kasvillisuudesta.

Siksi toivomme, että kaupunkisuunnittelukeskus nyt osaltaan veisi viestiä eteenpäin kaavan toteuttajille, että virkatalon vanhan päärakennuksen paikka on tärkeää merkitä jollakin tavalla

maastoon. Lisäksi vanha pihapiiri olisi hyvä ottaa muutenkin huomioon alueen hoitosuunnitelmissa.

Yksi tapa toteuttaa kohteen merkintä voisi olla samantapainen hirsikehikko kuin Vanhan Albergan puutarhassa. Siellä näin toteutettu rakennelma markkeeraa maastossa 1700-luvun kartanon kivijalan paikkaa. Kehikko toimii samalla puistossa kävijöiden istuskelu- ja piknik-paikkana. Mäkkylän vanhaa virkataloa voidaan pitää jopa valtakunnallisesti merkittävänä kohteena, sillä se toimi aikoinaan mm. Suomenlinnan komendanttien asuinpaikkana. Sellaiset tunnetut sotapäälliköt kuin Carl Nathanael af Klercker ja Carl Olof Cronstedt ovat asuneet Vanhassa Mäkkylässä. Heistä ja virkatalosta on kerrottu laajemmin Leppävaara-seuran v. 2017 julkaisemassa historiakirjassa "Leppävaaran alkukoti. Tarinoita ja kuvia Mäkkylän virkatalon mailta".

Cronstedtin ja af Klerckerin nimien soisi jotenkin näkyvän myös alueen nimistössä. Samoin luonnonmukaista puronuomaa kutsuisimme mielummin nimellä Kirkkalanpuro kuin Kirkkalanoja.

Vastaavasti virkatalon vanha kiviaita Hannu Olavinpojantien varressa tulisi ainakin osittain kunnostaa ja merkitä infokyltillä. Sekin on ilmeisen vanhaa perua ja ollut yksi maamerkki Helsinkiin johtaneen vanhan Kuninkaantien varressa. Näillä tienoilla puron varressa on aikoinaan sijainnut myös Mäkkylän kievari.

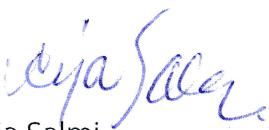
Aistien puutarha

Lisäksi meitä kiinnostaa, onko kaavassa nytkin leikkipaikaksi osoitetulle alueelle edelleen tarkoitus toteuttaa vuoden 2018 puistosuunnitelman mukainen "Aistien puutarha"? Siitäkin voisi tehdä yhdessä edellä esitetyn virkatalon vanhojen rakenteiden merkitsemisen kanssa kiinnostavan kulttuurihistoriallisen käyntikohteen muillekin kuin leppävaaralaisille. Lisää monipuolisuutta alueelle saataisiin, jos voitaisiin poistaa Pro Monikonpuro-aktiivien kanssa jo alustavasti puheissa olleita esteitä niin, niin että Monikonpuron taimen pääsisi nousemaan tähän puron sivu-uomaan. Tämäkin selvinnee viimeistään puistosuunnitelmavaiheessa.

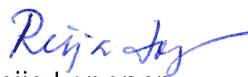
Suhde yleiskaavaan

Lopuksi kysymys pitkäkantähtäimen liikennesuunnittelusta alueella ajankohtaisiin pikaratikoiden linjauksiin liittyen. Onko jo tässä vaiheessa tutkittu miten mahdollinen pikaratikkayhteys mahtuisi kulkemaan Postipuuntien kautta ja miten se vaikuttaisi koululaisten liikkumiseen koulun ympäristössä? Tämä yhteys on yleispiirteisesti hahmotettu yleiskaavassa uuteena joukkoliikennekäytävänä.

Leppävaara-seura - Alberga-sällskapet ry

Arja Salmi
puheenjohtaja

Reija Loponen
sihteeri

Yhteyshenkilön yhteystiedot lisätietojen antamista ja vastineen lähettämistä varten

Liite 1: Ote Luontoselvitysraportista (sivu 17): Manninen, E., Pippingsköld, E., Vasko, V., Leinikki, J. & Nieminen, M. 2023: Luontoselvitykset Postipuun koulun ja päiväkodin asemakaavam muutoksen alueella sekä Puustellinpuistossa vuonna 2023. – Faunatican raportteja 66/2023

Kuva 6. Selvitysalueen luontotyypikuvioit (ks. taulukko 1). Rakennettuja alueita ei kuvioitu. Kuvassa lisäksi kookkaat puuyksilöt (ks. taulukko 2) ja vuorijalavaesiintymät.